

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadruk 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenia drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia składowe, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

Prof. Świętosławski kandydatem na min. oświaty.

WARSZAWA. Jak słychać, wśród kandydatów na nieobsadzone dotąd stanowisko ministra oświaty wymieniany jest senator prof. Świętosławski. Podobno prof. Świętosławski ma największe szanse z pośród wymienianych kandydatów.

Komitet opieki nad emigrantami z Niemiec.

GENEWA. Obradujący w Genewie nad sprawą emigrantów niemieckich komitet 5-ciu wystąpił z wnioskiem zorganizowania biura emigrantów niemieckich w komitecie nansenowskim, który miałby rozpocząć z Ligą Narodów rokowania w sprawie przygotowania konwencji międzynarodowej, dotyczącej zorganizowania dalszej opieki nad emigrantami niemieckimi. Stanowisko prezesa honorowego tego komitetu miałby objąć Masaryk, ustępujący obecnie ze stanowiska prezydenta republiki czechosłowackiej.

Frick komentuje ustawę norymberską.

BERLIN. „Deutsche Juristen Ztg” ogłasza artykuł min. spraw wewnętrznych Rzeszy Fricka, zawierający szereg autorytatywnych wyjaśnień o znaczeniu postanowień ustawy norymberskiej. Z wywodów artykułu wynika m. in., że obok żydów również i osoby należące do innych ras, których krew nie jest gatunkowo pokrewna krwi niemieckiej, nie będą mogły otrzymać „świadczeń obywatelstwa Rzeszy”. Natomiast osoby o krwi gatunkowo pokrewnej będą traktowane pod każdym względem narówni z Niemcami czystej krwi. Obywatelstwo Rzeszy będą zatem mogli uzyskać również członkowie mniejszości, jak Polacy lub Duńczycy.

Min. Frick sprecyzował następnie pojęcie żyda oraz „mieszkańca żydowskiego”. Za żyda uważa on tego, kto ma wśród swych przodków trzech pełnokrwistych żydów. Za mieszkańca zaś tego, kto posiada jednego lub dwóch dziadków żydów. Zasadniczo mieszkańcy korzystają z odrębnych postanowień, a zatem mogą uzyskać obywatelstwo Rzeszy, lecz nie zostaną dopuszczeni do sprawowania urzędów, ani też do całego szeregu innych zajęć.

W zakończeniu artykułu min. Frick podkreśla konieczność podjęcia zarządzeń, mających przyspieszyć ostateczną likwidację tej „rasy pośredniej”, jaką stanowią mieszańcy.

Wielka afera szpiegowska wykryta w Sowietach.

MOSKWA. Agencja „Tasa” donosi o wykryciu wielkiej organizacji szpiegowskiej, zorganizowanej przez Estończyka Augusta Kiwisiaka. Kiwisiak przeostał się do guberni pskowskiej i zastrzelił tam w czasie próby aresztowania go pewnego milicjanta z Pskowa. W czasie pościgu Kiwisiak został zabity. Znalaziono przy nim dwa rewolwery ze 100 nabojami, estońskie i sowieckie pieniądze, oraz wielki materiał szpiegowski.

W związku z tem przeprowadzono rewizję i aresztowania w Leningradzie i w innych miejscowościach północnych Rosji sowieckiej.

Jak ustalono, organizacja szpiegowska zajmowała się jakoby zbieraniem danych o rozmieszczeniu garnizonów armii czerwonej.

Zwycięski pochód wojsk abisyńskich

Wznowiona akcja rasa Kassy na tyłach armji północnej.

Wczoraj nie wydano w Asmarze żadnego oficjalnego komunikatu z rozwoju działań wojennych.

Z innych źródeł napłynęły dość skąpe wiadomości. Z frontu północnego brak ich zupełnie. Na froncie południowym strażę przednie armji rasa Nasibu i Wehiba paszy posuwają się w kierunku Gorahei przeciętnie o 30 km. dziennie.

W dolinie rzeki Uedi Scebeli miało dojść do ponownego starcia pomiędzy wojskami włoskimi a armją rasa Desty. Pozycje abisyńskie na froncie południowym były ponownie bombardowane przez samoloty włoskie.

Walki na drodze Adua-Makalle.

ADDIS ABEBA. Na przełęczy Abaro, położonej o 65 km. na północ od Makalle, toczą się od kilku dni zacięte walki. Oddziały abisyńskie usiłują odciąć dowódz wojsk, materiału wojennego i środków żywności przez opanowanie drogi, wiodącej z Makalle do Adua. Walki te mają przebieg niepomyślny dla Włoch. W Addis Abebie opublikowano komunikat, donoszący o cofaniu się wojsk włoskich w kierunku na Adua. Na froncie południowym wojska rasa Desty staczają walki na odcinku Dolo.

LONDYN. Wojska włoskie na froncie południowym poniosły w ostatnich czasach bardzo poważne straty nie tylko w ludziach, ale i w materiale wojennym.

Już 12 czołgów włoskich czynnych jest obecnie po stronie abisyńskiej, a niektóre oddziały rasa Nasibu posługują się wyłącznie karabinami maszynowymi i działami, zdobytymi na Włochach, całe zaś watahy nieregularnych wojowników abisyńskich weszły tą drogą w posiadanie nowoczesnych karabinów.

Akcja rasa Kassy na tyłach armji włoskiej.

HARRAR. Na froncie północnym znacząca się obecnie wzmożona działalność abisyńskich oddziałów, operujących na tyłach włoskich. Zwłaszcza w okręgu Gerała na północno-wschód od Makalle pojawiły się tak znaczne oddziały armji rasa Kassy, że musiano przeciwko nim skierować pędem dwa pułki askearów pod osobistym dowództwem gen. Birola.

W okręgu Tembien Abisyńczycy zaatakowali nagle kolejno i zdobyli 3 duże transporty amunicji i żywności, poczem natychmiast wycofali się wraz z całą zdobyczą w postaci m. in. kilku aut ciężarowych. Nadeszłe z Adui posiłki nie znalazły już ani śladu Abisyńczyków.

Brak benzyny.

W Dessie oświadczoneo przybyłym tam dziennikarzom europejskim, że sytuacja armji gen. Graziani'ego na froncie południowym jest niemal rozpaczliwa.

Włosi posiadają w tej chwili na obu swych frontach zapasy benzyny, które mogą im wystarczyć najwyżej na 4 tygodnie. O ile do tego czasu nie nadejdą nowe zapasy, włoskie samoloty i wszelkie oddziały zmotoryzowane będą unieruchomione.

Stłumiony bunt.

ADDIS ABEBA. Śmierć cesarza Lidzi Jassu jest w dalszym ciągu tematem najrozmaitszych pogłosek. Ogólnie panuje przekonanie, że były cesarz nie zmarł śmiercią naturalną.

Podobno część wojsk zbuntowała

się przeciwko władzom centralnym. Zbuntowane wojska wypowiedziały się za byłym cesarzem i odmówiły wymaszerowania na front. Gwardja cesarska dokonała rozbiora zbuntowanych oddziałów. Wiadomość ta nie znalazła narazie potwierdzenia.

LONDYN. Wczoraj przybył do Londynu Leopold II, król Belgów.

Nagle przybycie króla belgijskiego uważać należy za sensację polityczną pierwszorzędnej znaczenia. Król belgijski postanowił bowiem pośredniczyć w konflikcie włosko-abisyńskim w związku z zaostrzoną sytuacją w chwili obecnej.

MONTREAL. Rząd kanadyjski zawiadomił rząd angielski, że jest przeciwny

rozszerzeniu sankcji przeciw Włochom. Ta nieoczekiwana zmiana stanowiska Kanady utrudni znacznie rozszerzenie sankcji na naftę.

Abisynja stara się o pożyczkę.

WIEDEŃ. Fakt rozpoczęcia przez rząd abisyński rokowań z pewnym konsorcjum angielsko-amerykańskim w sprawie otrzymania pożyczki w wysokości miliona funtów szt., został obecnie oficjalnie potwierdzony.

Równocześnie okazuje się, że amerykański agent naftowy Czertok otrzymał ze strony rządu abisyńskiego koncesję na eksploatację nafty w południowo-wschodniej części Abisynji.

Czwartkowe obrady Sejmu rozpocznie przemówienie ministra skarbu.

WARSZAWA. — W czwartek o g. 11-ej przed południem nastąpi otwarcie sesji zwyczajnej Sejmu. Na porządku dziennym czwartkowego posiedzenia znajdzie się pierwsze czytanie ustawy skarbowej wraz z preliminarnem budżetowym Państwa na rok 1936/37.

Jak słychać, obrady budżetowe Izby rozpocznie przemówienie ministra skarbu p. Kwiatkowskiego, który zanalizuje budżet, omówi dotychczasowe wyniki prac Rządu w dziedzinie gospodarczej oraz określi plan Rządu w sprawach finansowo-gospodarczych na najbliższą przyszłość.

Po exposé p. wicepremiera odbędzie się dyskusja generalna w pierwszym czytaniu. Dyskusja ta wypełni prawdopodobnie cały dzień. Być może nawet

że na jednym posiedzeniu nie zostanie wyczerpany porządek obrad jeśli się zważy, że Izba będzie musiała dokonać wyboru komisji, do której przesłany zostanie budżet. Nie jest więc wykluczone, że drugie skości posiedzenie Sejmu odbyłoby się następnego dnia, t.j. w piątek. Co do prac komisji sejmowej nad budżetem, to jak mówią, nie należy oczekiwać przed feriami świątecznymi by prace te mogły intensywnie się rozwijać z tego choćby względu, że referenci po szczególnych części budżetu muszą mieć pewien czas na przygotowanie referatów powierzonych sobie budżetów. Gros więc prac komisji przeniesie się po ferjach świątecznych, na styczeń. W grudniu na tomiasz rozpatrzonoby zaledwie kilka mniejszych budżetów.

Uchwały rady naczelnej Związku Rezerwistów.

WARSZAWA. — Wczoraj obradowała w Warszawie rada naczelna Związku Rezerwistów.

Rada przyjęła do wiadomości sprawozdanie zarządu głównego z działalności organizacyjnej za rok ubiegły. Sprawozdanie stwierdza powolny, ale stały rozwój organizacji. W dalszym ciągu obrad uchwalono nowy statut Zw. Rezerwistów, w którym uwzględniono wszystkie doświadczenia organizacyjne, jakie zdobyto w ciągu 10-letniej działalności Związku. Wreszcie uchwalono nowe wytyczne organizacyjne na rok przyszedły. Najważniejsze z nich są następujące: 1) przyjmuje się zasadę jakości, a nie ilości członków oraz daleko idącą selekcję przy przyjmowaniu nowych członków, 2) poddaje się weryfikacji składy zarządów na wszystkich szczeblach organizacyjnych, 3) uzależnia się powstawanie nowych kół od opinii czynnika komendanckiego, by w ten spo

sób zapewnić możliwość racjonalnej pracy szkolenia wojskowego w Kole, 4) rzucono hasło „frontem do Kola” jako najniższej jednostki organizacyjnej, na terenie której odbywa się istotna praca Zw. Rezerwistów, 5) uchwalono pogłębiać w dalszym ciągu jaknajbardziej rzetelną i serdeczną współpracę z armią czynną oraz pokrewnymi ideowo organizacjami.

W zakończeniu obrad przyjęto rezolucję, w której Rada naczelna wzywa całą organizację, by na wszystkich swych szczeblach popierała rzetelnie i aktywnie powyższe zamierzenia szefa Rządu oraz deklaruje swą pełną i rzetelną pracę nad rozbudową gotowości obronnej kraju w myśl nieśmiertelnych założeń Wodza Narodów Marszałka Józefa Piłsudskiego, kontynuowanych dziś przez Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych gen. dyw. Edwarda Rydza-Smigłego.”

Krwawe starcie policji z bandytami 1 policjant zabity, drugi ranny.

LUBLIN. — Wydział śledczy policji w Lublinie otrzymał informację, że poszukiwany włamywacz Józef Głowacki ukrywa się w Lublinie w jednym z domów przy ul. Polnej. Zorganizowano obławę przy udziale 7 szeregowych P.P. pod dowództwem podkomisarza Jasińskiego. Gdy wywiadowcy wkroczyli do mieszkania niejakiego Pawła Jęczenia,

u którego włamywacz przebywał, zastali tam kilku mężczyzn a m. in. i znanego włamywacza Antoniego Niedzieckiego. Głowacki i Niedziecki przywitali policję strzałami rewolwerowymi, kładąc trupem na miejscu posterunkowego Aleksandra Tarasa i raniąc posterunkowego Aleksandra Żaka, a następnie korzystając z zamieszania wyskoczyli z mieszkania na

ulicę. Wywiadowcy strzelając za uciekającymi ranili 3-krotnie ciężko Niedzięckiego, Głowacki jednak zdołał zbiec. W związku z powyższym aresztowano Pawła Jęczenia oraz Feliksa Pawłaka również podejrzanego o współudział w wielu kradzieżach.

Samochód wpadł na oddział żołnierzy.

TORUŃ. Na przechodzący ulicą Bydgoską pluton żołnierzy z II baonu 67 pp. najechał stylu samochód osobowy, stanowiący własność notariuszowej Józefowej Nalazkowej.

Jedenastu żołnierzy zostało ciężko rannych, ulegając złamaniu rąk i nóg. Wszystkich ich odwieziono do szpitala wojskowego. Dwaj — Jerzy Turek i Teodor Jereczek znajdują się w stanie beznadziejnym.

Sprawa wypadku, szofer, wysoczył z auta i zbiegł przez sąsiedni ogród Botaniczny.

Samochód jechał bez zapalonych świateł.

Czystka po rewolcie w Brazylii.

RIO DE JANEIRO. W stanach, w których toczyła się wojna domowa z komunistami. przeprowadzane są w dalszym ciągu masowe aresztowania wśród komunistów, jak i osób, które podczas ruchawki opowiedziały się po stronie czerwonych rebeliantów.

Po przeprowadzeniu doraźnego śledztwa zwolnionych zostało z posad około 6.000 urzędników i oficerów, podejrzanych o sprzyjanie komunistom. Wśród policji w Pernambuco przeprowadzono czystkę, okazało się bowiem, że policja niedość energicznie przeciwstawiała się komunistom, tolerując najspokojniej rabowanie przez nich sklepów.

Nowa pożyczka wewnętrzna w Ameryce.

WASZYNGTON. Amerykański urząd skarbu zapowiedział nową pożyczkę wewnętrzną na sumę 900 milionów dolarów.

W dniu 15 bm. wypuszczone zostały pięcioletnie noty, oprocentowane na półtora procent, w sumie 450 milionów dolarów oraz 23/4 procentowane bony również do dwunastu lat. Pożyczka przeznaczona jest na pokrycie kosztów, związanych z walką z bezrobociem oraz inne cele społeczne.

Publiczny dług państwowy Stanów Zjednoczonych, określony w ostatnim wykazie cyfrą 29.585 milionów dolarów, wzrośnie przez nową pożyczkę do 30 miliardów dolarów.

Wzmocnienie garnizonów japońskich w Chinach północnych.

PEKIN. W Chinach północnych spodziewają się krytycznych wydarzeń w związku z przybyciem z Nankinu gen. Ho-Ying Czina, który w charakterze ministra wojny rządu centralnego ma objąć kierownictwo utworzonego ostatnio komitetu wojskowego, celem zorganizowania oporu przeciw rządowi autonomicznemu. Japończycy wzmocniają garnizony w Chinach północnych.

TIEN-TSIN. Japończycy mieli uprzedzić władze chińskie, iż trzy dywizje japońskie w sile około 30.000 żołnierzy mają być w najbliższych dniach przetransportowane z Mandżurji do Tientsinu. Władzom miejscowym polecono przygotować kwatery.

Proces morderców ś. p. ministra Br. Pierackiego.

Ponury obraz zbrodniczej roboty wywrotowców ukraińskich.

WARSZAWA. Wczorajsze posiedzenie sądu okręgowego w sprawie o zabójstwo min. Pierackiego rozpoczęło się o godz. 10 min. 40.

Pierwszy zeznawał świadek Ciesielczuk, aspirant policji. Świadek ten prze prowadzał we Lwowie obserwacje i wywiady dotyczące OUN. Nie pamięta on szczegółów. Sąd postanawia odczytać zeznania, składane przez świadka Ciesielczuka, kilkakrotnie w toku śledztwa.

Z zeznań tych wynika, że 20 marca 1934 r. świadek otrzymał z Krakowa wiadomość, że jakiś mężczyzna wiezie do Lwowa dwie walizki. Zarządzona obserwacja na dworcu ustaliła, że śledziony mężczyzna zostawił w przechowalni na dworcu walizkę, w której znaleziono m. in. mechanizmy bombowe i różne substancje wybuchowe. Dalej ustalono, że po walizkę tę zgłosiło się dwu młodych ludzi, którzy ją następnie zabrali do miasta i zanieśli do domu akademickiego (ukraińskiego).

Innym razem zatrzymano działacza OUN. Włodzimierza Iwaszka, przy którym znaleziono teczkę skózaną, zawierającą przyrząd bombowy oraz różne dokumenty, m. in. przepisy o sygnalizacji na kolejach polskich.

Dalej świadek mówił o rewizji, prze prowadzonej u niejakej Teodozji Adrijanowicz, gdzie wykryto znaczną ilość różnych wydawnictw OUN, oraz instrukcję o wytwarzaniu materiałów wybuchowych i kokardki ukraińskie.

Świadek potwierdza swe zeznania, złożone w śledztwie.

Świadek Tomala, posterunkowy policji ze Lwowa zeznaje, iż w dn. 21 marca 1934 r. pełnił służbę na jednej z ulic Lwowa zauważył jakiegoś mężczyznę, niosącego czarną, dość dużą, walizkę. Do mężczyzny owego podszedł drugi osobnik. Świadek poszedł za nimi i wprowadziwszy ich do bramy, wylegitymował. Byli to dwaj studenci ukraińscy. Oświadczyli oni, że w walizce mają książki. Świadek rewizji w walizce nie przeprowadzał, a tylko sprowadził zatrzymanych na posterunek. Co zawierała walizka świadek nie wie.

Na wniosek prok. Zelenkiego świadkowi okazano znajdującą się w dowodach rzeczowych walizkę, którą świadek poznał jaką tę z którą szli wówczas dwaj studenci.

Świadek Trzemzański st. posterunkowy służby śledczej we Lwowie nie pamięta szczegółów, wobec czego sąd odczytuje jego zeznania ze śledztwa. Świadek mówi o walizce zatrzymanej u studentów ukraińskich.

Następny świadek wywiadowca Panek obserwował znanego działacza OUN. Włodzimierza Spolskiego, gdy ten przywiózł z Krakowa walizkę, pozostawioną przez niego w przechowalni dworca. Świadek ten zatrzymał później Włodzimierza Iwaszka, który przyjechał z Krakowa z teczką zawierającą przyrządy do wyrobu materiałów wybuchowych.

Świadek wywiadowca Babiarz śledził przywóz literatury nielegalnej przez Iwaszka. Jeden kosz pełen tej literatury zanieiony został do składnicy OUN. przy ul. św. Zofii. Świadek przesłuchiwał Marję Krzywą w sprawie anajomości jej z Łebadem. Okazano mu dwie pocztówki z Pragi i Berlina podpisane pseudonimem „Marko”, świadek rozpoznaje, jako te, które znalazł w mieszkaniu Krzywych.

Po zeznaniach tych świadków, przewodniczący zarządził 20 minutową przerwę, w czasie której sprowadzono z więzienia św. Włodzimierza Spolskiego.

Po przerwie stanął przed sądem sprawowany z więzienia Włodzimierz Spolski.

Oświadcza on na wstępie: Zeznania złożone w śledztwie odwołuję. Byłem przesłuchiwany przez 9 nocy i dni. Nie dano mi spać. Poza tym w śledztwie byłem bity przez naczelnika więzienia lwowskiego Łączyńskiego. To mnie załało psychofizycznie, w końcu zeznawałem to wszystko, co mi sugerowali. Odwołuję wszystko, co obciąża innych oskarżonych, zaś potwierdzam wszystkie szczegóły, które zeznałem o krajowej egzekutywie OUN, do której należałem. Na pytanie prokuratora, dlaczego świadek

nie wspominał o pobiciu go w śledztwie, świadek nie umie odpowiedzieć.

Wobec oświadczenia świadka, że część zeznań złożonych w śledztwie odwołuje, część zaś potwierdza, przewodniczący zarządza odczytanie jego zeznań złożonych w śledztwie, poczem na zapitanie przewodniczącego świadek stwierdza, że odwołuje wszystkie zeznania do tyżące Kłymyszyna i Karpyńca, których obciążał.

Skolei następuje szereg pytań przewodniczącego, na które świadek wzbrania się dać odpowiedź.

Dalej następują pytania prokuratora, dotyczące organizacji OUN. w Polsce. Świadek przedstawił zasady organizacyjne i prowadzoną przez tę organizację akcję, na terenie Polski, nie wymieniając jednak nazwisk członków O. U. N.

Prokurator wnosi o powołanie na świadka ówczesnego naczelnika więzienia we Lwowie Łączyńskiego, celem

Zlikwidowanie gdańskiego Stahlhelmu.

GDAŃSK. We Wrzeszczu odbyło się zebranie gdańskiego Stahlhelmu, na którym nastąpiło oficjalne pożegnanie przywódcy tej organizacji mjr. Wildego przeniesionego do Niemiec. Zebrani po pożegnaniu zwinęli chorągwie oddziałów Stahlhelmu oraz zdjęli z ramion opaski ze swastyką i odznaki narodowo-socjalistyczne z czapek. Zebranie pilnie strzeżone było przez licznych policjantów oraz wywiadowców policji politycznej.

Wrzenie wśród chłopów w Prusach Wschodnich.

WIEDEŃ. Jak słychać w Prusach Wschodnich aresztowano wielu funkcjonariuszy narodowo-socjalistycznych. Nadprezydent Prus Wschodnich Koch, wezwany został do Berlina celem złożenia raportu. W Prusach Wschodnich panuje wśród włościan tamtejszych rozgoryczenie spowodowane zarządzeniami niemieckich, stojących w związku z obecną sytuacją aprowizacyjną.

Amnestja w Jugosławji.

BIALOGRÓD. Rada regencyjna pod pisała dekret o amnestji, która objęła przestępstwa natury politycznej. Około 1200 osób zostało zwolnionych z więzienia. Dekret dotyczy również wykroczeń przeciwko ustawie prasowej i przeciwko ustawie o ochronie lasów. Amnestja nie dotyczy: 1) osób znajdujących się zagranicą, 2) poważnych zbrodni przeciwko państwu, 3) skazanych za szpiegostwo, 4) przestępców odsiadujących kary za przekupstwo.

Walki religijne w Indjach.

LAHORE. W czasie walk religijnych, do jakich doszło pomiędzy plemieniem Sikhów a Hindusami, 3 osoby zostały zabite, a 25 zostało ciężko rannych. Po mieście krąży patrol wojsk brytyjskich i hinduskich oraz policyjne.

Zajściom dały początek nabożeństwa Sikhów i Hindusów, odprawione onegdaj. Wczoraj w mieście panował względny spokój, lecz popołudniu w kilku punktach znów doszło do zaburzeń. — Policja była kilkakrotnie zmuszona do użycia broni palnej, co jednak nie pociągnęło za sobą ofiar.

Burze nad Francją.

PARYŻ. Nad całem terytorjum Francji przeciągnęły wczoraj ulewne deszcze i burze. Wichry pozrywały dachy i powywracały słupy telegraficzne. W Belfort zostały uszkodzone przewody elektryczne i telefoniczne. W Havrze burza wywołała dłuższą przerwę w komunikacji telefonicznej. Zalane zostały niżej położone ulice nadbrzeżne.

Gwałtowne burze nie oszczędziły również Paryża. Na wielu ulicach leżały wczoraj wpoprzek jezdni wyrwane z korzeniami drzewa.

Naskutek ulewnych deszczów w szeregu miejscowości nastąpiły powodzie. Najwięcej ucierpiały miejscowości nadbrzeżne. W pobliżu Lannion zaskoczy-

skonfrontowania go ze Spolskim i stwierdzenie, czy świadek był bity.

Obrona przyłącza się do wniosku prokuratora. Sąd postanawia wezwać naczelnika Łączyńskiego na dzień dzisiejszy.

Zeznania Spolskiego w śledztwie

Skolei sąd odczytuje zeznania Spolskiego ze śledztwa. Wówczas zeznał on, że instrukcje w sprawie kolportażu otrzymał od „Kuma”, prowadnika krajowego, którym był wówczas Bandera. Poza tym Spolski zeznał szczegółowo o współpracy z referentem organizacyjnym, który miał pseudonim „Czornij” (Malucha). Pieniężny na koszty druków i transportów literatury otrzymał od „Kuma”. W prowadzeniu referatu Spolski miał dwóch pomocników. Sprawami wydawniczymi zajmował się Adrian Hornicki, sprawami kolportażowymi Osypp Nykolszyn, pseudonim „Hołota”. Spolski przyznał, że Kłymyszyn i Karpyniec należeli do OUN.

ny został przez burzę statek motorowy. Olbrzymia fala zmyła z pokładu 2 marynarzy.

Walka z komunizmem w południowej Ameryce.

RIO DE JANEIRO. Rada ministrów przedłożyła w parlamencie orędzie prezydenta, domagające się specjalnych pełnomocnictw, celem usunięcia z armji i administracji wszelkich elementów antynarodowych oraz celów przeciwdziałania propagandzie prasy wywrotowej.

Rządy Argentyny i Urugwaju przyrzekły rządowi brazylijskiemu jaknajdalej idącą pomoc w dziele zwalczania propagandy trzeciej międzynarodówki.

Porwanie synka profesora w Marsylii.

PARYŻ. Francuska opinia publiczna żyje pod wrażeniem wiadomości o porwaniu synka lekarza marsylskiego prof. Malmejac, za którego oddanie gangsterzy żądają 50 tys. franków. Zainteresowanie tą sprawą jest tak powszechne, że wielkie dzienniki informacyjne postanowiły same przyczynić się do wyjaśnienia tajemnicy porwania. W tym celu „Intransigeant” zaofiarował prof. Malmejac potrzebną sumę 50 tys. fr. a „Paris Soir” wyznaczył 40 tys. fr. nagrody za informacje, które przyczynią się do ujęcia przestępców. Ten sam dziennik ofiarował 20 tys. fr. dla policjantów, którzy aresztują porywaczy.

Radjostacje francuskie ogłosiły wczoraj komunikat, że prof. Malmejac skłonił się do zapłaty wymaganej 50 tys. fr.

W kilku wierszach.

— W dniu dzisiejszym wyjeżdża do Londynu w sprawach swojego resortu podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu, płk. Adam Koc.

— Dnia 30 listopada b.r. odszedł do Nowego Jorku M/S. „Piłsudski”, zabierając 350 pasażerów, 1,300 ton ładunku i 309 worku poczty.

— Wielki wulkan Mokuaweoweo na wyspach Hawajskich rozpoczął znów gwałtowną działalność. Ze szczeliny kra-

Kino „EDEN” Aleja 12

Dziś! Nowe fenomenalne arcydzieło z cyklu naszych wielkich przebojów wytwórni WARNER BROS

POSZUKIWACZKI ZŁOTA Olśniewająca wystawa! Czarujące melodie, Słynny film muzyczny o światowym rozgłosie.

W rolach głównych: **Warren William, Joan Blondell, Aline Mac Mahon, Ruby Keeler** i inni.

Nad program: Nowe Zdjęcia z Abisynji i Aktualności z całego kraju.

Kino „LUNA”

Reprezentacyjny Kino-Teatr w Częstochowie.

FILM POLSKI

RAPSODJA BAŁTYKU Wielka epopea miłości i obywatelstwa na tle życia

MARYNARKI WOJENNE J. Przy łaskawym udziale: Polskiej Marynarki Wojennej i Morskiej Dywizji Lotniczej.

Role główne: **Marja Bogda, Adam Brodzisz, Baśka Orwid, M. Cybulski, Jerzy Marr, Monika Carlo, Stanisław Sieniński.**

Nad program: **Dod. dźwiękowe.**

teru wydobywają się potoki lawy, która spływa szeroką rzeką, niszcząc wszystko, co napotka. Lawa płynie z szybkością 1 km. na godzinę i grozi zagładą miastu Hilo.

— W Bengalu (Indje) wybuchła nieznana epidemia, przypominająca paraliż mózgu. Są tysiące ofiar. Ludność jest ogarnięta paniką.

— Wybuch w składach amunicji w Lancrau, stolicy prowincji Kansu (Japonja), który wydarzył się 20 ub. m., miał katastrofalne następstwa. Przeszło 1,000 osób zostało zabitych.

KRONIKA.

KALENDARZYN

Sroda 4 grudnia. Barbary i Piotra. Wschód słońca o g. 7,27. Zachód o g. 15,41.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z wtorku na środę: Nowy Rynek, Aleja Wolności

W nocy z środy na czwartek: Stary Rynek, Siedmiu Kamienic.

Wrazie pożaru należy wzywać Straż Ogniową przez telefon Nr. (alarmowy) 22-22

Do Rodzin b. legionistów! Tymczasowy Zarząd Podsekcji „Rodziny Legion.” przy Zw. Legionistów Pol. w Częstochowie zawiadamia, że pierwsze informacyjne zebranie Podsekcji „Rodziny Legion.” odbędzie się dnia 3.XII b.r. o godz. 18-ej w lokalu Zw. Leg. Polskich, Al. Kościuszki 10.

Członkami Rodziny Legionowej mogą być: 1) Najbliższa rodzina b. legionistów—powyżej lat 18, 2) Członkinie dawnej Ligi Kobiet (z lat 1914—1918). Zapisy uskuteczniwane będą w dniu zebrania od godziny 16—17 przed zebraniem oraz po zebraniu.

Do rodzin b. legionistów oraz do członkiń Ligi Kobiet, których adresy Tymczasowy Zarząd posiada zostały rozesłane zawiadomienia.

Rodziny b. legionistów i b. członkiń Ligi Kobiet do których Tymczasowy Zarząd Podsekcji zawiadomień przesłać nie mógł dla braku adresów, proszone są o przybycie na zebranie w dn. 3 bm. o godz. 18 ej celem nawiązania natychmiastowego kontaktu, ze względu na bliski termin wyborów do stałego zarządu Podsekcji Rodziny Legionowej przy Oddz. Leg. Polskich w Częstochowie.

Może będzie lepiej.

Faktycznie ubodzy płatnicy nie będą egzekwowani.

Wskutek wadliwości postępowania egzekucyjnego przy ściąganiu zaległych podatków stopniowo doprowadzono do tego, że płatnik czekał do ostatniej chwili, nie interesował się sprawą układu z władzami skarbowymi rozłożenia zaległości na raty, odroczenia terminu płatności itd. Dopiero w ostatniej chwili, gdy sekwestrator zajmował już rzeczy, płatnik rozpoczynał pertraktacje z sekwestраторami, wpłacał im część zaległości. W wyniku tych praktyk, aparat egzekucyjny musiał być powiększony, pozatem dobry płatnik wywiązujący się z obowiązków w terminie, był w gorszej sytuacji, niż płatnik złośliwy.

Ministerstwo Skarbu wydało kilka okólników w tej sprawie. Ostatecznie, sprawa została załatwiona w ten sposób, że poczynając od dnia 1 grudnia egzekucje będą wykonywane tylko w ostateczności, gdy wszelkie inne środki dobrowolnego zainkasowania zaległości podatkowej zawiodą. Płatnik będzie wzywany do urzędu skarbowego, gdzie będzie uprzedzany o egzekucji. O ile okaże się, iż jest on faktycznie ubogi i nie może w żaden sposób pokrywać należności, władze skarbowe pójdą na wszelkie ustępstwa. — Jeśli jednak okaże się zła wola płatnika, wówczas nastąpi bezwzględna egzekucja, przyczem żadne targi z egzekutorami nie będą dopuszczalne. Rola sekwestratora ograniczy się do zwózki i zlicytowania rzeczy.

Mąka będzie tańsza. W związku z podjętą akcją obniżenia kosztów utrzymania oraz cen artykułów pierwszej potrzeby, młyny warszawskie obniżają od 2 grudnia ceny mąki pszennej o 3 gr. na kg., mąki żytniej zaś o 1 grosz.

A kiedy w Częstochowie.

Z pobytu ambasadora Francji w Częstochowie.

Tytułem uzupełnienia przytaczamy w dosłownem brzmieniu piękne przemówienie posła Kobyleckiego i prezesa miejscowej kolonii francuskiej i byłych kombatantów francuskich w Częstochowie p. Couturona, wygłoszone na niedzielnym bankiecie w salonach „Polonii”.

Przemówienie posła Kobyleckiego.

Excelencjo!

Kiedy mam przemawiać do oficjalnego przedstawiciela potężnego, a sprzymlerzonego z nami Mocarstwa, kiedy mam mówić do wybitnego polityka i dyplomaty, który jest uosobieniem wartości dyplomacji francuskiej, to nie mogę jednak zapomnieć, że mówić będę równocześnie do Francuza, który reprezentuje przedewszystkiem Naród Francuski, jego tradycje, jego charakter, jego zdolności i jego myśl zbiorową.

Ten sposób mówienia, będzie dla mnie łatwiejszym; bowiem reprezentuję raczej przeciętną myśl zwykłego obywatela Polski i jego najbardziej prosty, najbardziej bezpośredni stosunek do polityki, jakim jest przeważnie stosunek uczuciowy. Wydać mi się, że wskaźnik tego uczuciowego barometru, nie może być dla polityki obojętnym.

I jeżeli witam dziś Pana, Panie Ambasadorze, to wypełniam nie ceremonialny dyplomatyczny, — ale czynię zadość potrzebie tutejszego społeczeństwa, by z właściwą narodowi polskiemu gościnnością Pana tu przywitać i przyjąć.

Robię to tem chętniej, że jesteśmy starzy znajomi i starzy przyjaciele.

Za dawnych czasów monarchji dawaliśmy sobie wzajemnie królowe i królów. Potem daliśmy Wam Marszałka Francji ks. Józefa Poniatowskiego, Wy daliście nam Marszałka Polski Ferdynanda Focha. Nasz Kozietulski, czy Niękowski wraz z waszym polskim chłopem — szwoleżerem, pędził w galopie przed Małym Kapralem na siwym koniu z okrzykiem „vive l'Empereur”, a po zwycięskiej bitwie, łopotały na wietrze przed cesarzem Francuzów zwycięskie Waszych i naszych oddziałów sztandary.

Nam nie było obce braterstwo broni, kiedy Polak po całej Europie wędrował z Wami, walcząc za wolność naszą i Waszą. I tego braterstwa nie potrafiło nic osłabić: Ani wtedy, kiedy nas wspólnie paliło słońce Hiszpanji, ani wtedy, kiedy razem marzliśmy na zasniezionych polach pod Moskwą i nad zamrażającą Berezyną.

Ale losy historii były dla nas bardzo surowe. Krwawiliśmy jeszcze parę razy w poszukiwaniu wolności, a liczne szeregi bojowników naszych powstań narodowych zmuszone były emigrować, znów nie gdzieindziej, tylko do Was, by na Waszej gościnnej ziemi dokonać resztki żywota.

U Was to powstała nasza piękna bohaterka pleśń „Warszawianka”, którą jeszcze jako dzieci uczyliśmy się pokryjomu śpiewać.

Leć więc orle w górnym pędzie

Sławie świata, Polsce służ.

Kto przeżyje wolnym będzie

Kto umiera wolnym już.

U Was to powstała .... Kto umiera wolnym już.

Przyjęła ich na zawsze ziemia francuska i pełno jest mogił polskich na cmentarzu Montmartre, czy Pere Lachaise. Tam spoczywali Mickiewicz i Słowacki, tam spoczywa Chopin. Tam na Waszej ziemi powstały natchnione utwory naszych wieszczów.

Ale niestety, nie mogliśmy się przez długi czas Francji rewanżować za tę blisko wiekową gościnę. Nie mieliśmy własnego domu, nie mogliśmy otworzyć na ościwrót, by sercem odpłacić Francji, która była drugą Ojczyzną dla wielu najlepszych ówczesnych Polaków.

I dlatego dziś, kiedy mamy wolną Ojczyznę, kiedy wolnymi są Ci, co przeżyli, kiedy nasz Biały Polski Orzeł, leci w górnym pędzie, — otwieramy tu w stolicy religijnej naszej Ojczyzny — tu w polskim Lourdes szeroko wrota naszego polskiego domu na przyjęcie przedstawiela bliskiego nam Narodu Francuzów. Chcielibyśmy skoncentrować niejako, naszą gościnność, by w ten sposób zrewanżować za całą Waszą wiekową rolę gospodarzy dla wielu naszych

współbraci. Za Mickiewicza i Słowackiego i wszystkich, wszystkich naszych tragicznych wygnańców, którym Wasze francuskie niebo i Wasze francuskie słońce osładzało ból dożywotniej rozłąki z Ojczyzną. Dla których powiew Waszej wolności i Waszej prawdziwej demokracji równoważył krzywdę naszej niewoli.

A kiedy teraz sledzimy przy jednym stole jak wolni z wolnymi, to cóż sobie powiedzieć możemy?

Odpowiedź mamy prostą.

Jeżeli do przesłanek rozumowych, że interesy naszych narodów na przestrzeni całej historii nigdy nie były rozbieżne, dodamy momenty natury uczuciowej, to wydaje mi się, że zasady naszego sojuszu i naszej przyjaźni, oparte są na tak niewzruszonej podstawie, jaką dać może tylko rozum i serce.

Temwięcej, że w założeniach polityki obu naszych narodów leży tak szlachetny pierwiastek, jak dążenie do utrzymania dla zmęczonego świata pokoju.

A instynkt naszego Narodu nakazuje nam szczerą współpracę z tymi, którzy utrwalają będą dzieło pokoju i stworzą warunki, aby myśl ludzka mogła spokojnie pracować dla powszechnego dobra ludzkości, dla zachowania i pomnażania zdobyczy ludzkiej kultury.

Pozwoli Pan, Excelencjo, że za tę przyjaźń i za tę współpracę wzniosę w Pańskie ręce toast:

Niech żyje Francja! Niech żyje Polska!

Przemówienie prezesa Kolonii Francuskiej i Kombatantów Francuskich dyr. Couturona.

W imieniu miejscowej kolonii francuskiej składam wyrazy podziękowania przedewszystkiem członkom Komitetu Obywatelskiego z prezydentem Mackiewiczem na czele, władzom cywilnym i wojskowym, które zorganizowały dzisiejszą piękną manifestację, następnie ludności Częstochowy, miasta pracy, z którym czuję się osobiście tak silnie już związany, wreszcie wam wszystkim, Szanowni Państwo, którzy tak licznie przybyliście na bankiet, by uczcić Jego Ekscelencję Ambasadora Francji i Jego Małżonkę, dając wymowny dowód swojej sympatii dla Francji.

Wasze uczucia dla Francji, przyjaciele Polacy, dobrze nam są znane, zna ne oddawna, podobnie jak wam są znane nasze uczucia w stosunku do waszego kraju. Lecz korzystam z tej okazji, aby stwierdzić, że za każdym razem, gdy przychodzi do wyładowań tych przyjaznych uczuć, z niewymowną radością słyszymy to przyspieszone tętno waszych serc, bijących w zgodny takt z naszymi sercami i ożywionych pragnieniem jeszcze ściślejszego zacieśnienia węzłów, łączących nasze narody, nierozzerwalnego związku serc i umysłów. Dla nas, z naszego francuskiego punktu widzenia, ten bratni sojusz naszych obydwoch narodów jest nierozzerwalny, bo my Francuzi kochamy tych, którzy mają w sercu ten sam, co i my, ideał sprawiedliwości i pokoju, i kult wysokich wartości i wztół ducha ludzkiego.

Moi przedmówcy podkreślili, — i ja o sobiście za to gorąco im dziękuję — wspólną dziejową przeznaczenie obu naszych narodów na przestrzeni wieków, przeznaczeń czasem wspaniałych i świetlnych, a czasem niewymownie tragicznych.

I w samej rzeczy, od 1600 roku, od panowania dobrego króla Henryka, między dworem francuskim a dworem polskim zawiązał się stosunek ściślejszy przyjaźni, potem, idąc z biegiem lat, widzi my, na początku panowania króla Lud-

wika XIV, w szeregach czerwonych muszkieterów francuskiej gwardji królewskiej waszego bohatera narodowego i przyszłego króla, Jana Sobieskiego, a w kilkanaście lat później jego syna, który urodził się w Paryżu i tak gorąco kochał nasz kraj, a jeszcze później, gdy wola narodu polskiego, uosobiona w 60 000 szlachty, powołała na tron Stani sława Leszczyńskiego, Ludwik XIV wypowiedział wojnę Austrii, która zwalczała waszego nowego monarchę i zwycięska armja francuska podyktowała Austrii pierwszy traktat wiedeński.

Polka była królową Francji i Francuzka nosiła królewską koronę Jagiellońską. Cała nasza historia ściśle się łączy z historją waszego narodu.

Lecz kiedy wybuchła wielka rewolucja francuska, rzucając w twarz całemu ówczesnemu światu przemocy hasło wyzolenia ludów, Prusy, korzystając z naszych trudności wewnętrznych i zewnętrznych, uderzyły i rozczłonkowały Polskę.

I trzeba było czekać na zjawienie się zwycięskich złotych orłów Napoleońskich, aby wskrzesić niepodległą Polskę w ułamkowej postaci Księstwa Warszawskiego. I kiedy cesarz Napoleon szedł na Rosję z 600 000 armją, to dowództwo awangardy swych zastępów powierzył waszemu nieśmiertelnemu księciu Józefowi Poniatowskiemu, temu, który dzięki swym rycerskim zaletom szeroko zasłynął na całym świecie, jako polski Bayard, polski rycerz niezłomny bez trwogi i skazy. I właśnie Poniatowski mocną stopą stanął w łuku Wisły ze swymi wspaniałymi trzema dywizjami polskimi, które już przedtem walczyły pod trójkolorowym sztandarem francuskim na wszystkich polach Europy, biorąc szczytny chrzest krwi i sławy.

Po upadku cesarstwa francuskiego rozwały się wszystkie wasze sny i marzenia wyzwolenie, ale w zbiorowym sercu narodu waszego zbyt mocno tkwiła miłość Ojczyzny, abyście mogli znośić clerpliwie obce panowanie i uciemiężony naród we wspaniałym porwywie ducha buntował się przeciwko panowaniu najeźdźcy na swojej ziemi i temu szczytnemu porywowi zawdzięczacie najpiękniejsze karty waszej historii, na których zapisane są dzieje powstań narodowych roku 1830 i roku 1863.

I znowu zegar dziejowy zaczął znaczyć długie lata niewoli, aż wreszcie po latach 50 wybuchła wielka wojna ludów i wówczas ujrzelśmy bohaterów o choćników polskich, którzy na wzgórzach D'Artois walczyli ramie przy ramieniu z żołnierzem francuskim, walczyli wytrwale do zwycięskiego końca, aż do ostatecznego zwycięstwa sprawiedliwości dziejowej.

I tak, patrząc wgląd minionych wieków, widzimy, że Polska i Francja nigdy nie walczyły jedna przeciwko drugiej i związane w przeszłości krwawą wspólną ofiarą swych dzieci, są siostrzycami, w harmonijnej współpracy pełniącemi swoje wielkie przeznaczenie dziejowe o brony pokoju, ale pokoju honorowego i trwałego, opartego na wielkiej wersalskiej karcie ludów, która zamknęła dzieje waszej długiej i szczytnej martyrologji narodowej.

Przyjaciele Polacy, dla dobra ludzkości i pokoju europejskiego, pozostajemy na wieki złączeni i kochajmy się, gdyż ta wzajemna miłość uzbraja nas moc i siłę niezłomną i tem samem u macnia pokój Europy i świata.

Podnoszę kielich i wznoszę toast za braterską przyjaźń francusko-polską i pomyślność waszej wielkiej szlachetnej ojczyzny!!!

Drugi dzień pobytu ambasadora Francji w Częstochowie

Wczoraj w drugim dniu pobytu, francuscy goście udali się na Jasną Górę, gdzie przeor O. Norbert Motylewski powitał ich serdeczną przemową w języku francuskim, a następnie generał Zakonu Ojców Paulinów O. Pius Przeździecki w obecności J. E. ks. biskupa Kubiny i licznie zebranych przedstawicieli władz i społeczeństwa odprawił uroczyste nabożeństwo.

Po skończonym nabożeństwie goście zwiedzili klasztor. żywo interesując się pamiątkami przeszłości. O.O. Paulini, żegnając się z państwem ambasadorstwem, ofiarowali im dwa poświęcone wizerunki Najświętszej Matki Boskiej Częstochowskiej.

Z kolei p. ambasador Noël w towarzystwie gen. D'Arbonneau i licznych orszaku przedstawicieli miejscowych

władz i społeczeństwa udał się ku plycie Nieznanego Żołnierza i w imieniu Republiki Francuskiej złożył na niej wieniec z szarfami o francuskich barwach narodowych. Podczas tej podniosłej uroczystości orkiestra 27 p. p. odegrała francuski hymn narodowy, poczem ten sam dumny i wspaniały hymn rwącego pęta narodu usłyszeliśmy w doskonałym wykonaniu chóru „Pochodnia”.

W godzinach popołudniowych p. ambasador zwiedził obydwa wielkie fabryki francuskie a następnie złożył wizytę Towarzystwu Przyjaciół Francji w Częstochowie, gdzie go w serdecznych słowach powitał prezydent Mackiewicz, jako prezes Towarzystwa Przyjaciół Francji, poczem członek Zarządu Towarzystwa inż. Purzycki złożył do stojącemu gościowi krótkie sprawozdanie z dotychczasowych wyników działalności Towarzystwa.

P. ambasador z życzliwą uwagą wysłuchał sprawozdania i następnie gorąco podziękował prezesowi i członkom Towarzystwa za gorliwą pracę na polu szerzenia języka francuskiego i kultury francuskiej.

O godz. 5-ej po poł. liczne i dobowe towarzystwo przybyło do „Polonji” na herbatę, wydaną przez miejscową kolonję francuską. Państwo ambasadorstwo Noël i generałostwo D'Arbonneau powitani zostali brawurową fanfara dzielnej orkiestry 27 p. p. Herbatą upłynęła w bardzo miłym nastroju i szybko zleciały te dwie godziny, spędzone w atmosferze wytwornego zebrań towarzyskiego.

O godz. 7.30 wiecz. mili goście opuścili nasze miasto. P. ambasador przeszedł przed frontem kompanii honorowej straży ogniowej, która wraz z orkiestrą ustawiła się na dworcu kolejowym i powitał strażaków krótkim kordjalnym „Czołem”!

Przy niemiłkających dźwiękach „Marsyljanki” i ogłuszających salwach entuzjastycznych okrzyków na cześć Francji goście wsiadli do wagonu i po kilku minutach odjechali w drogę powrotną do Warszawy.

Z najwyższym uznaniem należy podkreślić doskonałą organizację tych francusko-polskich dni w Częstochowie, co w dużej mierze jest zasługą p. dyr. Couturona, który był duszą tych niezwykle miłych i sympatycznych uroczystości i prezesa Reimschüssela, który w charakterze realizatora poczynił obywatelskiego komitetu przyjęcia z prezydentem Mackiewiczem na czele rozwinął cały swój talent urodzonego organizatora.

Ze związku Pań Domu. W środę dnia 4 bm. o godz. 17-ej odbędzie się w lokalu Związku ul. Kilińskiego 13 zebranie plenarne członkiń, na którym obecność wszystkich pań obowiązkowa. Po zebraniu bezpłatny pokaz lukrowania pierników, oraz herbata towarzyska i czytelnia pism kobiecych.

W czwartek o godz. 16 ej „Pieczemy pierniczki na św. Mikołaja” pokaz praktyczny dla dziewczynek i chłopców od lat 6 do 14, polecamy uwadze matek, rozumiejących wychowawcze znaczenie zajęć gospodarskich.

Ofiarą. W rocznicę śmierci ojca ofiaruję zł. 10 na Dom Starców im. Werde. Anna Wierzbicka.

Willi w ogrodzie sucha, zdrowa, okolona świerkami
BEZ PODATKÓW.
4 pokoje z kuchnią, Taras, Hol.
Do sprzedania — tanio na dogodnych warunkach. Ewent. do wydzierżawienia
Tamże piękne parcele ogrodowe (17-letnie drzewka owocowe).
Wiadomość: **Lekarz-Dentysta MICHAŁ GREJNIEC** w Częstochowie II Aleja 24.

proszę KOWALSKINA
NOTUJE I PRY UDOPICZYW
BOLACH GŁOWY

Historja dowodzi, że państwa morskie rosną szybciej w siły i znaczenie niż państwa lądowe. Polska jest państwem morskiem. Musimy ocenić ten fakt. Zostańmy wszyscy członkami Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Któż inny potrafi odgadnąć Twą przyszłość?

tylko najsłynniejszy Jasnowidz-Grafolog WOMOUTH Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej uznany jako wszechświatowy fenomen, dysponujący mocą sugestii magnetyzmu oraz jasnowidzenia na odległość. Przy pomocy słynnego i jedyne na kuli ziemskiej Medium „TAMAHRY”, które posiada nadprzyrodzony dar promieniowania i wysyłania fluidu astralnego, w transie jasnowidzi bez różnicy oddalenia za pomocą kontaktu pisma i kilku włosów, danej osoby.

Odkrywa wszelkie tajemnice życiowe każdego, odgaduje przeszłość, teraźniejszość i przyszłość; opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Daje możliwość zdobycia miłości pożądanej osoby, rady i wskazówki, odzwyczajają od wszelkich nałogów. Odnajduje zaginione osoby. Medium „TAMAHRA” jest nieomylnie. Zestawia w transie szczęśliwe i pewne większej wygranej N-ra losów, wskaże gdzie takowe można nabyć.

Napisz natychmiast do mnie, podaj pytania, stan, datę urodzenia, załącz kilka włosów i 1,— zł. znaczki pocztowe na kosztą przesyłki, a otrzymasz w przeciągu 4-ch dni odemnie dokładne przepowiednie-horoskop, który wprawi Cię w podziw i zachwyt.

Medium „TAMAHRA” wybierze dla Ciebie w transie szczęśliwy Nr. losu, który pod gwarancją będzie wygrany. Otrzymasz odemnie prawdziwy klucz nowego życia, który przyczyni się do poprawy Twego bytu materialnego i zadowolenia duchowego. Wiele wielkich wygranych, to owoc mej pracy, dlatego też każdy zwracający się do mnie dziękuje.

Pisz jeszcze dziś do mnie na adres: **Jasnowidz WOMOUTH Kraków, Lubicz Nr. 22 m. 2.** Bezpłatnych horoskopów nie wysyłam.

Dochodzenie w sprawie zamordowania st. post. Tatary.

Donosiliśmy już we wczorajszym numerze o krwawym zamachu, ofiarą którego padł starszy posterunkowy policji Bolesław Tatar z posterunku Aurelow. Jak wiadomo, st. post. Tatar w stanie beznadziejnym przewieziony został do szpitala Panny Marji, gdzie po upływie kilku godzin zmarł na skutek odniesionych ran.

Dochodzenie w sprawie tego potwornego morderstwa, prowadzone z wielką energią przez policję powiatu radomszczańskiego pod osobistym kierownictwem naczelnika wojewódzkiego urzędu śledczego w Łodzi, p. podinspektora Petri, ustaliło już takie szczegóły, które już obecnie pozwalają stwierdzić, że mordercy nie ujdą rąk sprawiedliwości. Nie mogą oni przedostać się na teren innego powiatu, albowiem wszystkie drogi obstawione zostały przez policję, która zarządziła obławę w bliższych i dalszych okolicach gminy Kruszyna, na terenie której popełniona została zbrodnia. St. post. Tatar zamordowany został w okolicznościach następujących:

Będąc w obchodzie, st. post. Tatar znalazł się o godz. 18.45 w bezpośrednim pobliżu dworu w Janaszowie, położonym w odległości 3 kilometrów od Kłomnic. Noc była ciemna. W pewnej chwili Tatar zauważył zbliżających się w jego kierunku dwóch osobników, którzy na jego widok zatrzymali się. Policjant zatrzymał się również i wy dobywszy latarkę, puścił snop światła w kierunku owych mężczyzn, oddalonych o

10 kroków. Jeden z osobników zaświecił również latarką, wskutek czego st. post. Tatar nie mógł stwierdzić z kim ma do czynienia. Oczywiście zachowanie się tych osobników musiało wydać mu się podejrzane, skoro nie zbliżył się do nich. Na pytanie policjanta co do ich osobistości, zagadnięci odpowiedzieli również pytaniem, chcąc prawdopodobnie zyskać na czasie. Z odległości 10 kroków toczyła się więc wymiana zdań, w czasie której nieznajomi zdołali wydobyć broń z kieszeni. Na wezwanie do zgaszenia światła i podniesienia rąk do powiedzieli oni dwoma strzałami rewolwerowymi, których jeden trafił st. post. Tatar w nogę, a drugi w twarz. Ranny śmiertelnie policjant runął na ziemię, a sprawcy rzucili się do ucieczki, znikając w ciemnościach nocy.

Gdy po upływie kilku minut na miejscu krwawej zbrodni pojawili się zaalarmowani strażami mieszkańcy pobliskiego dworu, zastali jedynie leżącego w kałuży krwi i dającego już tylko b. słabe oznaki życia policjanta. O krwawym zajściu powiadomiono niezwłocznie posterunek policji w Aurelowie, który skolei zaalarmował okoliczne posterunki. Zorganizowano natychmiast obławę, uniemożliwiając w ten sposób przedostanie się w dalsze okolice.

W międzyczasie nieprzytomnego Tatar przewieziono do szpitala Najśw. Panny Marji, gdzie jednak, mimo wszelkich wysiłków nie udało się uratować go.

było się posiedzenie Rady związku izb i organizacji rolniczych. Organizacje reprezentujące interesy drobnego rolnictwa zgłosiły wystąpienie ze związku drobnymi zaś rolnicy nie przyjęli mandatu do zarządu. Dyrektor centralnej kasy spółek rolniczych p. Gliński, złożył oświadczenie, że instytucja ta występuje ze związku izb i organizacji rolniczych, ponieważ związek nie daje rękojmi sprawiedliwej reprezentacji drobnego rolnictwa.

Drobne kupaństwo stanęło przed koniecznością stworzenia odrębnej reprezentacji dla obrony swoich interesów.

Zwalczanie żebractwa i włóczęgostwa. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej wystosowało do wojewodów i starostów okólnik w sprawie zwalczania żebractwa i włóczęgostwa.

Władze mają wszelkimi środkami przeciwdziałać niecelowemu wędrownikom osób, które w następstwie stają się ciężarem opieki społecznej lub oddają się żebraniu.

Okólnik zwraca uwagę, iż w ostatnich czasach daje się zauważyć znaczny wzrost żebractwa wśród nieletnich. Przyczyną tego jest w wielu wypadkach walka, prowadzona z żebractwem i włóczęgostwem dorosłych, którzy pragnąc uniknąć zastosowania wobec nich środków zapobiegawczych, poprawczych i karnych — wyręczają się nieletnimi, składając ich do żebrania. W wypadku stwierdzenia, że nieletni został skłoniony do tego przez osoby dorosłe, władze mają stosować wobec tych osób sankcje karne na podstawie art. 32 prawa o wykroczeniach.

Liga Morska i Kolonjalna ma do zrealizowania cały szereg zadań, mających przysporzyć państwu siły, a obywatelom zapewnić dobrobyt. Niech nikogo nie brakuje przy tej pracy. Każdy niech zostanie członkiem L.M.K.

Zamach samobójczy. Wczoraj o godz. 20-ej w celu samobójczym napiła się esencji octowej 26-letnia Chana Berliner, zam. przy ul. Warszawskiej. Desperatkę przewieziono do szpitala przy ul. Waszyngtona, gdzie pozostaje na kuracji. Przyczyną samobójczego kroku był rozstrój nerwowy, na który desperatka cierpiała od dłuższego czasu.

Ciągnięcie Pożyczki Inwestycyjnej. Kto wygrał pół miliona?

W 1-ym dniu ciągnięcia 3 proc. Pożyczki Inwestycyjnej 1-ej emisji padły następujące wygrane:

Zł. 500.000 — s 14661 Nr. obl. 26,
Zł. 100.000 — s 7699 Nr. obl. 27.
Zł. 50.000 — s 5274 Nr. obl. 31
2181 — 21 5333 — 27 7406 — 36
10673 — 39 10942 — 16 11571 — 7
13045 — 32 13391 — 2 16754 — 30
19653 — 5 21440 — 22 22373 — 40
22445 — 31.

Po Zł. 5.000 — s. 15 Nr. 25 483 —
44 1193 — 36 1564 — 41 1731 — 33
2291 — 31 2841 — 24 3165 — 22
4295 — 35 4364 — 50 5069 — 04
5165 — 09 5192 — 14 5497 — 49
5460 — 09 6139 — 09 6461 — 42
6733 — 50 6775 — 34 6802 — 11
6925 — 12 7398 — 46 7486 — 10
7540 — 16 9124 — 46 9187 — 18
9422 — 12 9898 — 24 10367 — 47
10701 — 41 11135 — 36 11209 — 11
11817 — 35 11891 — 26 15035 — 23
12677 — 40 14448 — 08 15835 — 03
18382 — 48 18399 — 17 18567 — 36
18765 — 03 19582 — 22 19683 — 03
20106 — 08 20549 — 20 21030 — 18
21557 — 36.

Po Zł. 2.000 Nr. 5 z serji: 5012
6850 8204 15147 17348; Nr. 9: 3007
3533 6938 12535 13408 14555 17776
2107 21450 22835; Nr. 10: 5799 5839
10568 1122 21959; Nr. 16: 1095 7518
12925 13695 14054; Nr. 19: 100 12244
13208 17043 17698; Nr. 15: 3761 3982
5796 15803 17656; Nr. 20: 34 5979
17104 20470 22578; Nr. 27: 7898 9483
15125 16848 17948; Nr. 28: 1119 4884
17795 19954 22451; Nr. 29: 4599 6960
16099 18538 20194; Nr. 12: 4534 8886
9804 12595 19426; Nr. 21: 850 1530
2568 4252 18482; Nr. 26: 3203 5270
7580 10491 12589; Nr. 30: 1214 5014
7197 8181 20524; Nr. 33: 796 7648
8771 9780 22288; Nr. 25: 551 5705
8417 8532 8979 9484 9933 11637
11768 12476 12081 13974 17657 19476
19828; Nr. 47: 2814 4748 11982 12094
12320.

Po Zł. 1.000 — Nr. 2: 988 1016
590 3697 3777 4453 7137 8942 10195
11665 12048 12428 14598 15436 20608;
Nr. 21: 1845 4299 3435 6395 6743
8031 8741 10902 10939 11846 14511
12333 12928 16008 18175; Nr. 21: 2060
2399 4454 5027 3384 6394 7138 8819
9458 11218 12736 17304 18590 19101
20830; Nr. 25: 14 2390 3030 3795 5394
7166 7961 8599 10746 13626 15577
18471 18716 20250 20903; Nr. 31: 402
765 2117 3681 5384 7524 9305 9493
11966 14165 18590 19355 19816 22347;
Nr. 32: 1907 2671 5047 5353 6469
8086 10760 121118 12483 13698 14958
16226 16631 16615 20883; Nr. 40: 2177
3651 4000 4753 4775 9251 9591 11417
12224 12816 17243 18769 19275 195
80 21083; Nr. 42: 1911 5266 5636 7343
7568 9050 11025 11534 13266 13364
14749 16089 16818 19238; Nr. 44: 893
1182 7717 8314 8640 8912 9083 10150
11115 18755 19227 20323 21734 22727
22920; Nr. 47: 1436 3268 4561 6453
8187 9309 10148 12028 15349 16952
18622 19699 21859 22158 22579.

Z RADOMSKA.

— **Zwyrodnialec pokaleczył nożem 7 koni.** We wsi Prusicko, gm. Brzeźnica nieznanymi narazie sprawcą pokaleczył 7 koni na szkodę tamtejszych gospodarzy. Dwa konie wskutek odniesionych ran padły.

Zwyrodnialec pokaleczył konie w porze nocnej, gdy były w stajni. Policja wszczęła dochodzenie.

Dziś kupujemy taniej cukier i węgiel.

Sztywne ceny zostały przełamane.

Akcja rządu, zmierzająca do obniżenia cen artykułów skartelizowanych, wkroczyła w etap szybkiej realizacji.

Sytuacja obecna zmusiła rząd do znówelizowania ustawy o kartelach i na podstawie nowej ustawy rząd rozwiązał już 30 umów kartelowych, w najbliższym czasie rozwiąże dalsze, prawdopodobnie również w liczbie 30 karteli, w pierwszym rzędzie w handlu hurtowym, który monopolizując w swych rękach handel, zamiast usprawnić go, powoduje jedynie fantastyczne nieraz podrożeńie pośrednictwa.

Wystarczy przytoczyć kilka cyfr: w handlu papierem rozpiętość między ceną uzyskiwaną przez papiernię, a ceną płaconą w sklepie detalicznym wynosi od 200 do 460 proc. W żelazie rozpiętość ta wynosi około 280 proc., w szkło około 60 proc. itp.

Rynek zagraniczny kurczy się. Pozostaje niewyzyskany dotąd rynek krajowy. Można go zdobywać tylko niskimi cenami, do s t o s o w a n e m i, do siły nabywczej społeczeństwa. I do tych niskich cen rząd jednomyślnie zdecydowany jest doprowadzić. Do wprowadzenia niskich cen rząd posiada odpowiednie środki prawne i nie cofnie się przed posunięciami najbardziej ostre.

Oświadczył to onegdaj stanowczo p. minister przemysłu i handlu gen. Góreci na konferencji prasowej.

Akcja obniżania cen przeprowadzana w zakresie cukru, węgla, żelaza, nafty, tekstylii i papieru — poza tekstyljami — jest właściwie zakończona.

Od dnia wczorajszego cena cukru została obniżona do 1 zł. za kg. w detalu. Cena nafty obniżona została o około 15 proc., co wywołało obniżenie w całej Polsce o 4 gr. na litrze.

W żelazie nastąpi obniżenie cen wytworów hutniczych zsyndykowanych o 10 proc.

Grudzień.

Według starych kalendarzy, z grudniem przychodziła zawsze prawdziwa zima z obfitością śniegu i sanna. Teraz zima przychodzi zwykle dość późno, zdarzają się lata w których nawet przy końcu grudnia panuje bardzo łagodna pogoda. Wyrocznią jakby pogody zimowej jest — według wierzeń ludowych — dzień św. Barbary.

„Kiedy na Barbarę mróz
Szykuj chłopie dobry wóz
A sanie na górę włóż“.

A znowu przeciwnie: „Kiedy na Barbarę błoto, będzie zima jak złoto“.

Wynika z tego, że zbyt wcześniej zaczęta zima nie jest wskazana, gdyż jeszcze przed Nowym Rokiem łatwo przyjść może pora deszczu, błota i wilgoci. Mówi o tem jeszcze dobitniej inne przysłowie:

„Kiedy na Barbarę gęś chodzi po lodzie,
To będzie Boże Narodzenie po wodzie“.

Gdy nawet św. Barbara jest „po wodzie“, wierzą po wsiach, że za dwa dni może nadejść zmiana. Na św. Mikołaja 6 go grudnia mówią bowiem:

Boć to jego przykazanie —
„Na św. Mikołaja zdejm koła,
Rzucić wóz, a wsiąść na sanie“.

Trochę się jednak wątpliwem wyda je, czy w ciągu tych dwóch dni zdoła przyjść mróz ze śniegiem, aby można było wsiąść na sanie. A może dopiero „na święty Ambroż (17 grudnia) oprowią się mrozy“.

Gdy minie już dzień 13 grudnia, w którym to „święta Łucja dnia przyszyca“ — zbliżają się powoli święta Bożego Narodzenia. Także i z tych świąt czyni się wróżby na temat pogody w przyszłym roku. Naprzykład.

„Jeśli pola zielone, gdy się Chrystus rodzi, w Zmartwychwstanie śnieg z mrozem kofaczom przeskodzi“. Znaczyło to, że długo przeciągająca się zima przeszkodzi wiosennym zasiewom i zbioru się opóźni.

Na Boże Narodzenie dnia już trochę przybywa, stąd też jest przysłowie, że „na Boże Narodzenie przybywa dnia na kurze stąpienie“. Dzień staje się coprawda dłuższy, ale zima długo jeszcze daje się ludziom we znaki.

Co do cen papieru rząd zaproponował obniżkę 15 proc. w stosunku do globalnego obrotu 1934 r. Gdyby kartel papierniczy nie zastosował się do tego żądania (co jest mało prawdopodobne) rząd jest zdecydowany kartel rozwiązać.

Cena węgla opałowego zostaje obniżona o 13 proc., co przy zastosowaniu obniżki taryfy kolejowej dla konsumenta stworzy obniżkę około 20 proc. Loco piwnica tona węgla będzie kosztowała około 38 — 39 zł.

Węgiel przemysłowy zostaje obniżony o 7 proc., koks opałowy o 25 proc., przemysłowy o 10 proc., koksik o 20 proc.

Nie obniżać zarobków pracowników

Mają nad tem czuwać inspektorowie pracy.

Ministerstwo Opieki Społecznej wydało do inspektorów pracy doniosły okólnik w sprawie przeciwdziałania obniżkom płacy.

W szeregu gałęziach produkcji i w licznych poszczególnych zakładach pracy — głosi okólnik — ujawniają się w ostatnich czasach poważne tendencje do obniżania zarobków robotniczych i pracowników umysłowych.

Dokonane ostatnio obniżenie minimum wolnego od podatków oraz zwiększenie opodatkowania pracowników nakazuje dołożyć wszelkich wysiłków, ażeby zachowana została maksymalna

Takie jest stanowisko rządu w sprawie cen węgla.

„Niezależnie od zgody konwencji węglowej powyższy nowy cennik węgla podpisuje dnia 1 grudnia“ — oświadczył min. Górecki.

Potaniecie węgla, żelaza, nafty, papieru i cukru, zaoszczędzi konsumentom w globalnej sumie około 130 do 140 milionów złotych. Jeżeli cyfrę tę uzupełnimy niższą taryf kolejowych przy przewożeniu tych artykułów na sumę około 30 paru milionów, uczyni to razem oszczędność dla konsumenta w wysokości około 170 milionów złotych.

zdolność konsumpcyjna szerokiej mas ludności miejskiej, składającej się w znacznym stopniu z pracowników przemysłowych i handlowych.

Z tych względów, celem utrzymania możliwości zbytu dla płodów rolnych i artykułów produkcji przemysłowej winni inspektorowie pracy usilnie przeciwdziałać wszelkim próbom obniżania zarobków robotniczych dokonywanych bądź w drodze wypowiedzania obowiązujących umów zbiorowych lub jednostronne obniżania płac, bądź w drodze masowego przenoszenia robotników do niższych kategorii płac w ramach danej umowy

sowania w sprawie zawieszonego sędziego Lichtensteina z Sosnowca.

Wobec powyższego, wyłoniła się niezwykle interesująca sytuacja, gdyż Kiel. O. K. S. postanowił nie delegować na miejsce inż. Weinstoka innego przedstawiciela, wobec czego Komisja dyscyplinarna zostaje automatycznie zdekompletowana.

Cała ta sprawa spewnością pociągnie za sobą przykre konsekwencje dla przew. komisji dyscyplinarnej inż. Bijasiewicza, który równocześnie piastuje mandat prezesa zarządu Kiel. O. Z. P. N. (H.)

Z KRAJU.

Fajką zabił swą żonę.

W pobliżu Jaworowa (woj. lwowskie) popełniono niesamowitą zbrodnię.

35 letni gospodarz, Michał Gach, w czasie awantury małżeńskiej, obezwładniwszy żonę przez ściśnięcie jej gardła i zgniecenie piersi kolanem, bił ją tak długo grubszym końcem fajki w skroń, aż nieszczęśliwa wyzionęła ducha.

Czternaście lat robili z człowieka warjata.

Sąd Okręgowy w Wilnie rozpatruje obecnie sensacyjną sprawę z oskarżenia publicznego przeciwko braciom Grużewskim, którzy w sposób podstępny wyłudziła na seansach spirytystycznych od właściciela majątku Wizulan zmarłego przed kilku dniami ś.p. Bronisława Korwin Wróblewskiego, w czasie od 1917 r. do 1930 r. przeszło 70,000 zł.

Jeden z braci Marjan Grużewski jest znanym artystą malarzem o nieprzeciętnym talencie, który tworzy swe dzieła w czasie seansów spirytystycznych.

W majątku ś.p. Wróblewskiego „spirytystyści“ utworzyli „Państwo Świętej Ewangeli“, dokonując przy tej sposobności podstępnych oszustw z omanionym ziemianinem.

Na rozprawę powołano przeszło 30 świadków, w tem wielu uczestników seansów spirytystycznych w pałacu ś.p. Wróblewskiego w Wizulanach. Oskarżeni bracia Grużewscy do winy się nie przyznali.

Bez skrupułów sprzedawał obiekty, należące... do urzędu skarbowego.

Policia Łódzka rozpoczęła poszukiwania niejakiego Jana Lewandowskiego.

Lewandowski wiedząc, że na posesji przy ul. Solnej 11, znajduje się mater-

jał budowlany, stanowiący własność urzędu skarbowego, oraz że niema nad materiałem specjalnego dozoru, przedstawił się za właściciela budulca i sprzedał go dwukrotnie Józefowi Bogusikowi za 450 zł. i Emilji Szeptowskiej za 500 złotych.

Gdy nabywcy zgłosili się po zakupiony budulec, oszustwo ujawniło się.

Tenże Lewandowski sprzedał z cegielni Tylińskiego w „Gospodarzu“, Ignacemu Tarczyńskiemu cegłę za 300 zł., przedstawiając się za agenta cegielni.

Obecnie napływają dalsze meldunki poszkodowanych przez Lewandowskiego.

List wyłowiony

z Atlantyku — dostarczony do Warszawy.

Dnia 3 ub. m. przy brzegach Portugalii wydarzył się tragiczny wypadek zatonięcia wielkiego samolotu francuskiego, obsługującego linię Portugalia—Brazylja. Wskutek wybuchu benzyny w motorze, samolot wpadł do morza, przy czym zatoneli piloci, pasażerowie i pocztą, przewożona z Brazylii do Europy.

Po kilku dniach rybacy portugalscy wyłowili przy brzegu kopertę i wręczyli ją pocztę portugalskiej. Był to list wysłany z Brazylii dnia 1 ub. m., adresowany do Warszawy. Onegdaj list ten wraz z protokołem dostarczony został urzędowi pocztowemu Warszawa I.

Ponieważ koperta jest zniszczona, dokonano protokularnego opisu zawartości listu, celem dostarczenia go następnie osobie figurującej w adresie. Okazało się, iż list ten był przeznaczony dla emigranta, który zamierza wyjechać z Polski do Brazylii. W kopercie znajdowały się b. ważne dokumenty.

Onegdaj list ten doręczono emigrantowi, który od dłuższego czasu oczekiwał nadejścia dokumentów.

ZE SWIATA.

Zmarł najpotworniejszy człowiek świata.

Bywalcy Paryża pamiętają może ów straszliwy afisz, rozlepiony we wszystkich możliwych punktach miasta na rzecz pomocy dla inwalidów, przedstawiający twarz, z której ocalało po uderzeniu odłamka szrapnela tylko jedno oko. Usta, nos i drugie oko, to jedna olbrzymia, ziejąca rana.

Kto widział ten koszmarny obraz, nigdy go niezapomni. Cóż dopiero oglądać jego model! Modelem był niejaki Jean Agogue, który mieszkał w Tulonie. Podczas konferencji pokojowej pokazywano go delegatom tej konferencji, jako odstrasający przykład grozy wojny.

Lata, które przeżył po swoim potwornym okaleczeniu były długie i straszne. A jednak człowiek ten chciał żyć. Umarł dopiero przed paru dniami w Tulonie, przeżywszy 39 lat.

Morderca dziecka Lindbergha

ma być badany aparatem, wykrywającym kłamstwo.

W ostatnich czasach zostały przeprowadzone bardzo pomyslnie doświadczenia z wynalezionym niedawno przez dr. Williama Marstona aparatem, zapomocą którego można jakoby stwierdzić, czy badany człowiek kłamie, czy nie. W swoim czasie pisaliśmy już o tem.

Aparat zapomocą rurek i przewodów elektrycznych, jest połączony z rękoma i piersiami badanego. Do aparatu zakłada się arkusz papieru, na którym bicie pulsu i serca badanego zostaje zapisane w formie zygzakowatej linii.

Dr. William Marston twierdzi, że w razie jeśli badany osobnik udziela kłamliwej odpowiedzi na zadane mu pytanie, pozostaje ślad w tej zygzakowatej linii.

Dotychczas aparat dr. Marstona pod-

dawano eksperymentem przy udziale do-
browolnych „badanych”. Eksperymenty
dawały zupełnie zadawalniające rezul-
taty. Prowadzący eksperyment brał do
rąk talę kart i wyciągnawszy z niej jed-
ną proponował „badanemu”, aby ten ją
nazwał. Jeżeli „badany” wymienił istot-
ną nazwę karty, aparat nie notował
żadnego odchylenia normalnej linii. Je-
żeli natomiast karta została umyślnie,
fałszywie nazwana, w aparacie otrzy-
mano charakterystyczną deformację tej
linii.

Aparat dr. Marstona bez litości stwier-
dza kłamstwo we wszelkich jego obja-
wach. Wystarczy, aby osobnik połączony
z aparatem opowiedział, że ktoś był u-
brany w granatowe ubranie, jeżeli w
rzeczywistości ubranie to było innego
koloru, w aparacie zostaje ślad kłam-
stwa.

Obecnie prof Marston powziął pro-
jekt, aby zastosować swój aparat do ba-
dania Bruno Hauptmanna, skazanego w
Ameryce na śmierć za zamordowanie
dziecka płk. Lindbergha.

Każdy list miłosny-- 10 franków.

Paryżanie mają ułatwione życie...
Gdy któryś z nich pragnie napisać list
miłosny, a nie wpada mu do głowy
żaden oryginalny pomysł i rozporządza
tylko banalnymi, utartymi od wie-
ków zwrotami, to może od razu szukać
pomocy w nowoutwartym biurze, które
w każdej chwili wygotuje dla niego
najpiękniejszy, najpoetyczniejszy list
miłosny.

Biuro owe, to przedsiębiorstwo, za-
łożone przez gromadkę studentów, stu-
dentek i młodych, zdobywających do-
pięro popularność, poetów. Rozumie
się samo przez się, że instytucja ta
dostarcza wyłącznie całkiem „indywi-
dualnych” listów miłosnych, wolnych
od wszelkich używanych dotąd bana-
łów.

Klient wszedłszy do tego biura,
musi oznajmić tylko, czy adresatem
ma być mężczyzna, czy kobieta i jak
mniej więcej ma brzmieć zamówione
pismo. I natychmiast sporządza się w
tem biurze list, który zawsze odpowia-
da doskonale swoim celom. Cena za

Zamiast odcisku palca -- „odcis”

Nową broń w walce ze zbrodnią.

W walce ze zbrodnią nowa broń —
równie potężna, jak badania daktylosko-
pijne. I zarazem — równie, jak dakty-
loskopia, skuteczna pomoc przy rozpo-
znawaniu ludzi, których tożsamość z ta-
kich, czy innych względów pozostaje
pod znakiem zapytania. Tą bronią i tą
pomocą są „odciski oka” — jak swą
metodę analogicznie do „odcisków pal-
ców” nazwali jej wynalazcy, dwaj nowo-
jorscy lekarze Carleton Simon i Ira
Golstein.

Niepowtarzalne linie.

Po długich i żmudnych pracach, w
ciągu których zrobiono tysiące zdjęć
fotograficznych oka ludzkiego przy po-
mocy specjalnego aparatu, stwierdzili
oni, że żyłki średnicy tworzą siatkę o
rysunku zupełnie swoistym u każdego
osobnika, niepowtarzającym się nigdy,
tak samo właśnie, jak nie powtarzające
się linie na skórze palców.

Przepuszczając promień światła po-
przez źrenicę wgłęb oka, aparat ten fo-
tografuje rysunek żyłek siatkówki. Dla

takie „miłosne pismo” wynosi 10 fran-
ków.

Mimo że, powyżej wspomniane bu-
ro istnieje załedwie od kilku tygodni,
cieszy się ono już olbrzymią klientelą.
Dowód w tem, że Paryżanie i Paryżan-
ki, którzy dostali się w sieci Amora,
nie żałują grosza kiedy zależy im na
wysłaniu pięknego listu miłosnego do
„ukochanej” lub „ukochanego”.

Niebezpiecznie jest być lekarzem w Abisynji.

Straszny los rannych Abisyńczy-
ków.

Kilkunastu lekarzy i milion żołnie-
rzy — oto w jakich warunkach pracuje
abisyński Czerwony Krzyż. I do tego
ten milion wojowników jest rozproszo-
ny po górach, pustyniach i moczarach.
Jedna, jedyna kolumna Czerwonego
Krzyża znajduje się w polu, mianowi-

ułatwienia porównań, zdjęcia robione są
przez ekranik, pokryty nadzwyczaj deli-
katną siatką kwadratową — czyli pocię-
ty na drobniutkie kwadraciki. Linje
tej siatki są odpowiednio numerowane i
pozwalają dokładnie oznaczyć każdy
punkt otrzymanego na zdjęciu rysunku
żyłek.

Jeżeli...

Departament sprawiedliwości Stanów
Zjednoczonych i dyrekcja policji nowo-
jorskiej badają obecnie techniczne mo-
żliwości stosowania tych badań dla iden-
tyfikowania przestępców. Jeżeli to się
okaże wykonalne na szerszą skalę — zy-
skamy istotnie niezmiernie potężną i
prawdziwie niezawodną broń w tym za-
kresie, gdyż raz zarejestrowany w ten
sposób przestępca, nigdy już nie będzie
mógł wyprzeć się swej tożsamości, tak,
jak się to zdarza dzisiaj, mimo wszel-
kich pomiarów ciała i nawet odbitki od-
cisków palców, które mogą być zmienio-
ne: jedne — drogą chirurgiczną, drugie
— chemiczną.

cie na froncie południowym. Jej szef
dr. Robert Hockman dysponuje trzema
białymi i trzema kolorowymi asysten-
tami.

Kolumna ta musi troszczyć się nie
tylko o rannych z całego frontu oga-
dńskiego, ale też i o zdrowie musi
walczyć ze szkorbutem i febrą.

Powstają jednak dalsze kolumny. Są
one jednak małe, brak im lekarstw i
opatrunków. Brytyjski Czerwony Krzyż
wysłał stale powoli do Abisynji kolu-
mny, które jednakowoż nigdy nie star-
czą na zaopatrzenie obu frontów.

W stolicy małżonki europejskich dy-
plomatów i abisyńskie panie sporządza-
ją bandażę i zakupują za własne pie-
niądze medykamenty zagranicą. W gło-
wnej kwatery Czerwonego Krzyża pra-
cują niezmordowanie misjonarze nad
formowaniem nowych kolumn.

Tymczasem na froncie walczą wo-
jownicy, którym nowożytna broń zada-
je straszne rany. Szczęśliwy wojownik,

jeżeli przybył z żoną, która rannego
wywieka poza linję bojową i opatruje.
W przeciwnym razie musi się poddać
fatalistycznie swemu losowi.

Dr. Hockman opowiada jednemu z
dziennikarzy, jak mało abisyńskim żoł-
nierzom zależy na pomocy lekarskiej.
Ranni, którzy przebyli 200-kilometro-
wą drogę jadąc po pustyni w autach
ciężarowych, w milczeniu pozwalają so-
bie nakładać bandażę, ale bynajmniej
nie proszą o pomoc. Amputowanie ran-
nego ręki lub nogi jest niebezpiecznym
zabiegiem. Lekarz musi się przedtem
upewnić, że go nie spotka później zems-
ta ze strony pacjenta lub jego krew-
nych. Smutna jest bowiem dola kaleki
w tem prymitywnym społeczeństwie.
Jest on zdany na zupełne opuszczenie.

Na front ma przybyć nieduży samo-
lot ambulansowy, zakupiony przez ano-
nimowego Anglika. Wszystko to oczy-
wiście nawet w małej części nie wy-
starcza na rzeczywiste potrzeby.

RADJO.

WARSZAWA 4 grudnia

6.30 Pieśń „Kiedy ranne” 6.33 Pobudka
do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Mu-
zyka z płyt. 7.20 Dziennik poranny. 7.50 Pro-
gram na dzień bieżący. 7.55 Parę informacji.
8.00 Audycja dla szkół. 8.10. Przerwa. 11.57
Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astr. 12.00
Hejnał z Krakowa. 12.03 Dzień południowy
12.15 Pogadanka. 12.30 Koncert ork. z Wil-
na. 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego.
13.30 Przerwa. 15.15 Wiadomości eksporcie
polskim. 15.25 Przegląd giełdowy. 15.30 Mu-
zyka lekka (płyty). 16.00 „Zagadki muzyczne”,
ze Lwowa. 16.20 Recital śpiewaczy. —
16.45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem ra-
dja 17.00 Odczyt z Katowic. 17.20 Symfo-
niczna muzyka rosyjska (płyty). 17.50 „Świat
się śmieje”. 18.00 Duety wokalne. — 18.30
Skrzynka ogólna. 18.40 Życie kulturalne i
artystyczne stolicy. 18.45 Muzyka (płyty) —
19.00 „Poznajmy przepisy finansowe-rolne”,
19.10 Program na dzień następny — 19.20
Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości spor-
towe. — 19.50 Pogadanka aktualna. — 20.00
Transmisja z Budapesztu. 20.30 Kwadrans
starych walców (płyty). 20.45 Dziennik wie-
czorny. — 20.55 Obrazki z Polski współcze-
snej. 21.00 Koncert. 21.50 Pogadanka. 22.00
„Spacer po Europie”. 23.00 Wiad. meteor.
dla komunikacji lotniczej. 24.05 Muzyka ta-
neczna (płyty).

„Składajcie ofiary na Naczelny
Komitet Uczczenia Pamięci Marszał-
ka J. Piłsudskiego konto P.K.O. 1313”.

Krwawa Czwórka

51

— Obawiasz się nieostrożności z je-
go strony.

— Otwarcie mówiąc, tak.

— Dlaczego?

— Bo wczoraj wieczorem ta zimna
krew, nad którą się tak uosisz, nie
dopisała mu weale.

— W jakim wypadku?

— Kiedy przyszli aresztować hra-
biego Smołowa, z pośród jego przyja-
ciół, Maurycy przestraszył się. Zoba-
czywszy komisarza i agentów, pomyślał
że przyszli po niego, zbladł, zadrżał i
gotów się zdradzić, wstał, wziął nóż ze stołu,
ażebym się bronił.

— Albo żeby się zabił! — przerwał
Lartigues. — Maurycy, jestem. tego pe-
wien, tysiąc razy wolałby śmierć niż
więzienie. Ale skądże wiesz o tem, co
się działo wczoraj wieczorem. Byłeś
tam?

— Nie, tam nie byłem. Noel, gar-
son tej restauracji opowiadał mi
wszystko.

Lartigues drgnął.

— Trzymasz agentów między gar-
sonami i mówisz o zręczności! — zawo-
łał. — Alez to jest nieostrożność nie do
przebaczenia.

— Bynajmniej. Ten człowiek mnie
nie zna, nie wie, jak się nazywam, czem
się trudnię, jakie są me plany; jemu
tylko wiadomo, że nie obca mi jest ta-
jemnica jego przeszłości, że dzięki tej
tajemnicy mógłbym go wyprawić na
galery. To nie agent, to niewolnik.

— Wierzę w to, a z tego wszystkiego
taki, jednym słowem należy wyprowa-
dzać wniosek, że według ciebie nie
powinniśmy Maurycemu dowierzać.

— Nie jemu powtarzam, ale jego
młodości, powie słowo jakie nieopatrzne
i poznają w nim mordercę — szukanego
nadaremnie, zaaresztują go, badać bę-
dą, da się złapać w zasadzkę, jaką mu
zastawi który z przebiegłych sędziów
śledczych i policja dowie się niebawem,
że stowarzyszenie pięciu ma dwóch
swoich członków w Paryżu, ukrywają-
cych się pod przybranymi nazwiskami
kapitana Van-Broke i opata Merissa,
mnie dożywnego galernika, zbiegłego
z galer i ciebie skazanego zaocznie
na śmierć.

— Kiedy wpadną na ślad nasz już
nas nie wypuszczą, odnajdą nas, jak
głupców złapią — co zapewne będzie
bardzo upokarzającym, tak dla ciebie
jak dla mnie.

— Czyżbyś teżorem się stał? — spy-
tał drwiąco Lartigues. — Nie masz się
czego co obawiać, ty przynajmniej; bo
przy najmniejszym alarmie zniknąć
możesz od razu.

Opat Merissa mogą śledzić aż do
domu Marchalego na bulwarze, mogą
drzwi wyłamać — wejść do mieszkania
i znaleźć je pustem, bo opat Merissa
opuścił się na swym niewidocznym przy-
rządzie do lokalu Martina, a Martin
przybierze się spokojnie i wyjdzie na
ulicę Beranger, a nikt się w nim nie
domyśli Verdiera, dawnego galernika.

— Naturalnie, żeś środki ostro-
żności przedsięwziął — odpowiedział fał-
szywy opat — dowodem tego, że w Pa-
ryżu jestem już lat piętnaście i potra-
fiłem tak poprowadzić rozmaite grube
interesy, że do kasy stowarzyszenia
wpłynęły znaczne kapitały, ale i chy-
trego złapać można kiedyś.

Zresztą obawiam się nie o siebie,
lecz o ciebie.

O mnie! — powtórzył ze zdziwieniem
Lartigues.

— Tak,

— Dla czego u diabła szukać ma
mnie policja w skórze kapitana Van
Broke?

— Policja wie, że szukasz bezpie-
czeństwa w przebieganiach.

— No, to niechaj policja znajdzie
we mnie Piotra Lartiguessa, mordercę
hrabiny Kurawiew.

Pomyśl, żeś przez dwadzieścia trzy
lata podróżował po Europie pod róż-
nymi nazwiskami, że wszystkie papiery
legitymacyjne zawsze miałem w po-
rządku.

We Włoszech nazywałem się Jakób
Peppi, w Rosji Iwan Merkunow, w Niem-
czech Franz Mueller, w Belgii Von
Amburger, w Londynie John Tompson,
w Szkocji William Duc, w Szwajcarii
ożmieliłem się przybrać swe właściwe
nazwisko na dwa czy trzy miesiące, i
uczyniłem to rozmyślnie, chciałem, aże-
by policja francuska w razie gdyby mnie
szukała, miała powód przypuszczać, że
mieszkam w Szwajcarii.

Jeden raz tylko poznano mnie.

— Kto taki?

— Sam hrabia Kurawiew. Naturalnie
usiłował aresztować mnie, ale mu się
wymknął.

Nieujęty dotychczas, ale trzeba na
wszystko być gotowym.

— Tak. I dla tego radziłbym ci
urządzić tu sobie jakie skryte wyjście.

— Jużem o tem myślał.

— Kiedyś spostrzegł, nieprawda,
zabita furtkę, która dawniej prowadziła
z tego ogrodu do ogrodu posesji przy
ulicy Ville de Eveque.

— Właśnie.

— Tak. Otóż tam powinniśmy szukać
wyjścia w razie niespodziewanego na-
padu.

— Czy furtka zamknięta na zamek
albo sztabami tylko z tej strony, czy
też i od strony posesji?

— Tego nie wiem. Nie wypytawa-

łem o to odzwierne z ulicy Franchet

— Trzeba się jednak dowiedzieć.

— Ale w jaki sposób?

— To jest moja rzecz. Zobaczymy
najpierw furtkę od strony twego ogrodu.

— Zaraz?

— Tak.

— To chodźmy.

Lartigues wyszedł z saloniku, gdzie
się odbywała niniejsza rozmowa i udał
się do ogrodu.

Verdier podążył za nim.

Powietrze było mroźne i suche.

Jasne słońce zimowe rzucało swe
złociste promienie do ogrodu małego
pałacyku poprzez obnażone konary
wielkich drzew ogrodu pensji.

Obaj skierowali się ku furtce.

Wiemy, że kryła się ona pod gestem
i ciemnymi liśćmi bluszczu.

Fałszywy opat Meriss uniósł tę ro-
ślinną zasłonę i długo się wpatrywał
w potężny zamek.

— Masz klucz? — zapytał potem.

— Nie — odpowiedział Lartigues.

— Trzeba natychmiast zacząć robić.

— El! to byłoby nieostrożne!

— Zgadząm się, że byłoby bardzo
nierozsądnie, gdybyś zawołał ślusarza
i kazał mu zdjąć formę z zamka. Zacz-
nie się on rzeczywiście wypytwać, po-
co chcesz chodzić do swego sąsiada.
Na szczęście inaczej można uczynić.
Odśrubuj sam zamek, potem zanieś go
gdzie daleko do ślusarza i zamów u
niego klucz.

— Rozumiem.

— Pozostają sztaby. Zardzewiały
ale można je posmarować oliwą.

— Dzisiaj w nocy postaraj się od-
jąć zamek, tak, ażeby sąsiedzi nie za-
uważyli.

— O to niema czego obawiać — od-
parł Lartigues, wskazując na wysokie
ściany domów sąsiednich... Ani jedno
okno nie wychodzi na ogród. d. c. n.